Broj 22. U Trstu 5. Junija 1886. Godina XVI.

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom zastu zasle stvari, a neslogom sve pokvari“ Nar. Pos.

— Uredničtvo i odpravničtvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Priposlana se pisma tiskaju po 5 nvč. svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 60 nov., za svaki redak više 5 nov.; il u slučaju opetovanja uz pogodbu sa upravom. Novci se šilju poštarskom *napućnicom* (assegno postale) Imo, prezimo i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dodje na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše i »Reklamacija«. Dopisi se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka na cielom arku. Novci i pisma šalju se na uredničtvo ili odpravničtvo. Neplijegovani listovi se ne primaju. — Predplata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 50 i 12 za pol godine. Izvan carovine više poštarina. Na malo 1 br. 5 nvč.

Iz protivničkog tabora.

II.

Izvješće rovinjske skupščine govori nadalje o poznatih jur memorandumih na visoko ministarstvo u Beču. U prvom denuncirale se školske nadzornike, a u drugom nekoje c. kr. činovnike. Prvi su zakrivili to, što nije već sva Istra potalijančena, a drugo valja vjošati, jer se nisu držali prigodom izbora recepta pazinsko-porečkog gospode. Visoko ces. kr. ministarstvo imalo je po želji pazinskih političarah bezodvlačno maknuti iz Istre one c. kr. službenike, koji nisu članovi ili bar pristaše pohtičkoga pazinskoga družtva, i tad bi bio zavladao u pokrajini mir a visoko ministarstvo steklo bi si bilo neumrlih zaslugah za Talijanstvo Istre. Ali jaoh! ministarstvo kano da se oglušilo na sve pravedne (!!?) želje pazinske gospode. Koli c. kr. školski nadzornici, toli c. kr. politički činovnici, koji podupiru panslavističku propagandu (!) jesu na istom mjestu, gdje bijahu i u vrieme izbora, njim se nije dapače niti vlas izkrivio radi pravednih gospodskih tužaljkah! Al kao da novolje nije dosta, visoko ministarstvo, ma da bi niti pisnulo na onako temeljito memorandume! Uzmo li se k tomu u obzir, da su memorandume izručili vladi talijanski zastupnici Istre, koji se nepotrude za svaku malenkost u Beč, pa da je sve ostalo pri starom, pitamo mi po izbor talijanske politike, gdje li je taj glupan, koji neće doći do zaključka, da visoko ministarstvo širi samo u Istri panslavističku propagandu? Dà, da visoka vlada diže nas i mažo se s nami Hrvati, Panslavisti il kako ćete na teret nevoljne talijanske istarske raje! Tko da vas pomiluje? Zašto snašate toli groznu nepravdu mučke i strpljeno? Oj ti tvrdokorno ministarstvo, većeg mučenika, strpljenijeg Joba neviđe sviet, negoli su istarski Talijani, osobito oni političkoga družtva, a ti ostajoš okamenjeno, nepomično na njihov jauk i lelek!

U svojoj neizmjernoj tuzi sjeća se izvjestitelj rovinjski sretne braće u Trstu i Goričkoj. S tom braćom počeli su se pazinski lakrdijaši dogovarati, kako bi sjedinjenimi silami zagrlili »šćava« dotepuha, da mu od miline kosti popucaju, al u zadnji čas uvidiše, da bi to bio mučan posao, jer bdiju materinskom ljubavi nad »šćavom« vlade zemaljske i carske u Poreču, Trstu i Gorici! Oprostilo mu se dakle za sada, nu ako se nepopravi, gonit će ga preko gora i preko dola u zakarpatsku domovinu.

Da se pako istarski taj nezahvalnik bar poneđto pameti dozovo, iznašla su gospoda kamen mudracah, kojim će se 1.) riešiti socijalno pitanje u Istri i 2.) kojim će se doskočiti istarskomu seljaku, da se materijalno pridigne.

Izviestitelj govori o jednom i drugom pitanju biranimi riečmi tako, da se čini slušatelju, da će na jednom u pokrajini prestati boj i trvenje medju narodnostmi a zemljom protoći i mliako i med čim udari koji istarski Mojsija svojom čarobnom šibicom po poćini. Suvišno bi bilo dokazivati, da su opet svomu socijalnomu zlu i materijalnoj nevolji u Istri krivi dovandrovani popi, fratri, učitelji i činovnici, svo goli tudjinci, kojim se nezna za kuću ni kućište. Od vjekovah vladao je u pokrajini mir, a sloga i ljubav bijaše u kući Slavona i Talijana svagdanja gostinja, dok se nisu dotepli u Istru plaćenici panslavističke propagande.

Glavni agenti njezini jesu narodni zastupnici na carevinskom vieću, Vitezić in capite, a njemu uz bok Klaić, Nabergoj, Tonkli i ostala panslavistička svojta. Hoćeš li drakijih buntovnikah od ovih nesretnikah, koji se usudjuju u carevinskom vieću, pred čitavim svietom govoriti u ime talijanske Istre!? Oni kao No-Istrani pak da govore u ime Istre! Nije li to u nebo vapijući zločin?

Ta zar neima Istra svoja tri zastupnika, koji u zapećku sjede, ili u Pazinu i Rovinju regobore u ime čitave Istre? Tonkli imade svoju Goricu, Klaić Dalmaciju, Nabergoj svoj Prosek a Vitezića pripušća se milosćivo šaku divljih liburnijskih biračah, koji pravo govoreć i nespadaju k Istri. Šta njih briga za Istru i njezino pučanstvo, koje pliva i onako u slasti i masti? Je li ikad tko čuo, da bi se bili talijanski zastupnici Istre mješali u poslove trščanske, goričko ili dalmatinsko? Oni se zadovolje u svojoj skromnosti ako u Beču — kad jih tamo sreća nanese — stisnu prijateljski ruku Lapenni, naklone se laskavo Coroniniju ili lukavo pozdrave pl. Burgstallera. Drugog bratinstva ili prijateljstva nepoznaju oni sa zastupnici rečenih pokrajinah.

Pa tko će njim pametan zamjeriti, ako svečano u Rovinju protestuju proti bilo kakovom uplitanju onih panslavistah u istarske poslove. Svatko nek ostane kod kuće kao i oni pak mirna Bosna.

Lekoiju, koju su dobili rečeni buntovnici od rovinjske skupščine, će si zaisto zapamtiti. Protest uložen proti njim u Rovinju nemože ostati bez uspjeha.

Odvjetnik g. Basilisco, najblaže rečeno jest talijanski odpadnik, jer je dokazivao u skupščini, da imade ne samo Vitezić već i svi ostali zastupnici pravo govoriti u carevinskom vieću u ime Istre kao i u ime svake druge austrijske pokrajine. On je u pogibelji da predje u naš panslavistički tabor.

Još jedna rana prieči napredak talijanstva u Istri. Sve što god se u toj nesretnoj pokrajini tiska, biva naplienjeno. »L'Istria«, «Scolta», «Patria» i kako se ta krasna družina već zove, riedko kad ugledaju bieli sviet! Slavenskoj štampi je sve dozvoljeno dočim se postupa sa talijanskom maćuhinski. Trščanski talijanski listovi n. pr., koji su donosili samo izvadke o rovinjskoj skupščini, bijahu svi redomice zaplienjeni, a jedno istarsko novine izašle su sa stokrat oštrijimi članci bez ikakve zapriekal Pak da nije tuj dvojaka mjera? Neimaju li pravo skupščinari tužit se na slobodu štampe u Istri?

Red je, da zaključimo. U ime rovinjskih skupščinarah predlažemo visokomu ministarstvu, svim i svakomu:

1. da se začepi usta panslavistom na carevinskom vieću, kad se budu htjeli u istarske poslove mješati;

2. neka se protjeraju iz pokrajine svi popi, fratri, učitelji i činovnici, koji nisu članovi pazinskoga političkoga družtva i

3. da se proglasi za istarsko talijansko novine podpuna sloboda štampe, a za slavenske novinare neka se izvuče najstrožije paragrafe iz absolutističke dobe.

Tako i jedino tako povratit će se mir, red i blagostanje u talijansku Istru.

DOPISI.

Iz Liburnije, mjesecu maju. (*Parobrodarsko družtvo »Sverljuga & Comp.«*) Medju novija poduzeća naših pomoraca brojimo parobrodarsko družtvo »Sverljuga i drug.« koje je osnovano na zdravom temelju, na koje nezadovoljava već samo ime dioničara a još manje naše putujuće obćinstvo.

Prije svega valja [illegible] i za ovo družtvo ona naša [illegible] u imenu Boga a svršava u imenu đjavla. Čitatelji dične »Sloge« će se jošte [illegible] kako su nekoji družtvenici pri osnutku ovog družtva pjevali, kako će to uvjek biti hrvatsko družtvo, kako će se na njihovih parobrodih hrvatska trobojnica ponosno vijati, kako će se parobrodi samo hrvatskimi imeni zvati, kako će to družtvo pomoći podignuti potisnutu narodnu sviest u puku Liburnije, za kojega se na prvom mjestu imalo ustrojiti i kako smo mi svi tomu vjerovali. Ta kako nebi? Glavnu riečvodili su poznati Hrvati: Polić Mate in capite, zatim Sverljuga, braća Strki, braća Tomičići iz Voloskoga i mnogi drugi, koji nisu tako poznati al koji ipak nisu bili manji patrioti hrvatski nego ovi navedeni. Pa koliko je to trajalo? Niti dok se prvi parobrod dogradio! Kad se nešto radilo, da se odluči kako će se prvi parobrod kratiti, reklo se, da bi dobro ne zvati ga hrvatskim imenom, jer da će on služiti većinom za Opatiju, pa da gostovom ondješnjim nebi *možda* povoljno bilo ploviti parobrodom, koji bi hrvatsko ime nosio. Strah taj bio je tim veći, što je družtvo Südbahn (ovdje leži zec!) bilo obećalo nekakvu subvenciju, pa su se bojali, da bi i njemu hrvatsko ime neugodno mirisilo. Odlučilo se dakle nazvati prvi brod ne »Opatija« već »Abbazia«. Mi smo na to rekli: neka bude i to! samo da se u ostalom zadrži družtvu hrvatski značaj!

Al dà, prevarili smo se. Kad se radilo o imenovanju kapetana, obećalo se bilo to mjesto mladom jednom vatrenom Hrvatu iz Opatije. Al kad tamo, imenovali nekakvo istarsko Talijanče. Kad smo za to doznali, počesasmo se za uhom pomisliv nami sobom: pa vele, da je ovo hrvatsko družtvo!

Taj istarski Talijan, koji na Hrvate gleda kao psetu na pallou, vele danas nekoji družtvenici, da je »bisera družtva!« Mi velimo, moguće i to, al je »bisera« koji neslužbi družtvu na uresa, barem po našem mnenju i po mnenju većine onih, koji s njim kad i kad na Rieku i natrag putuju!

Ovaj vam se čovjek usuđuje putnike na parobrodu svojim ponašanjem i bez svakog uzroka ćak i vrijeđati. Znamo za slučaj, gdje je odljerno jednog akcionera družtva sa mosta, dočim je poznato, da je slobodno svakomu putniku i ondje sjediti. Drugoga jednoga družtvenika, koji je bio uzeo kartu drugog reda, vidio je, da je izpod mosta razgovarao sa jednim prijateljom, koji je bio uzeo kartu prvo reda i to tako, da je, naslonjen na kuhinju, bio jednom nogom prekoračio granicu, koja dieli prvi od drugoga razreda. Potrča k njemu i »ocean publico« prisili ga, da plati kartu prvoga reda! Kad je ovakav sa družtvenici — dakako samo sa nekojimi — kakav da bude sa ostalimi putnici!?

U ostalom znademo, da taj gospodin i sa samim ravnateljstvom nije uvjek najobzirniji, kao što nije ni sa putujućimi gospodjami uvjek najuljudniji, već si tu i tamo dozvoljava kojekakvih neumjestnih opazakah! Tako često prigovara gospodjam, koje idu u drugi razred, da šta ih nije sram ondje biti med seljaci itd. itd. Istina je, da on ovakve prigovore i opazke obično u vlaš manje neslanu šalu znadjeva, al ovakva šala vriedja, jer svatko ide kamo ga volja i neima zato nikomu odgovarati, a najmanje kapetanu parobroda.

U kratko dakle velimo, da se ovaje s tim gospodinom nije zadovoljno. Direkcija to znade al pomoći nemari! Nego da se vratimo opet družtvu samom. Parobrod »Abbazia« počeo ploviti negdje u novembru 1884. i poslovi mu odmah dobro išli. Mi smo se medjutim biti zadovoljili što se je na istom parobrodu gdje i gdje vidio kakav hrvatski napis uz one druge, dakako u jedino spasitelnom talijanskom jeziku. Bilo bi dakle reći ipak, da neće nesreća već dalje ići. Al da, i tu se prevarismo!

Na Rieci, kako je poznato, vladaju Madjari, pa kad su isti doćuli, da se to novo družtvo »hrvatskim« nazivlje, pobojali se i bacili udicu, nebi li tu ribicu, do onda slobodnu, ulovili i iz hrvatskoga mora u madjarsko povukli. Udica bila zlatna, hliještila se i naši poduzetnici bogme zahvatili. Al evo nesreće! Udica ta ostala kako se čini u grlu, pa se je bojati, da će stvar zlo proći. Ta šta ćete, madjarska blagodat ne nosi Hrvatom sreće ni blagoslova!

Udica ta, koju su Madjari bacili našim narodnim poduzetnikom, bila vam je naime subvencija, koju im obećali ako dograde drugi jedan parobrod, koji bi plovio iz Rieke uz istarsku obalu do Cresa.

Oni to učinili pod izlikom, da nastoje unapraditi riečku trgovinu i promet, a u istinu bilo je, da neškodljivim učine to mlado hrvatsko družtvo, kojeg su parobrodi imali biti živi prosvjed proti umišljenom njihovom magyar-tengeru (madjarskom moru)!

Riečka madjarska vlada obećala je dakle za tri godine po 6000 fr. subvencije za plovitbu izmed Rieke i Cresa sa novim parobrodom, a naši Hrvati prestali. Od toga dana zove se družtvo »Sverljuga et Comp.« takozvanim »hrvatskim«, jer u istinu nije nego madjarsko.

Mi, da vam pravo kažemo, nečudimo se glede svih tih stvarih ni Petru ni Pavlu,

već se čudimo vašem Matu Polliću, čovjeku iskusnu i razboritu, koji se je već više puta pokazao dobrim Hrvatom i u tudjini, pa koji je svud poznat kano »factotum« ovog družtva, da on nije vidio kamo te sve smiera!

Dograditi dakle drugi parobrod, koji se imao zvati »Napred«. Mi smo se i tomu veselili. Al kad se radilo o krstu, doznali zato Madjari pa bijeli pobiesniti i uložiti svoj odrešiti »veto«.

Evo dakle dokaza, da je našim madjarska udica u grlu ostala! Naši su dakako uz taj madjarski »veto« morali »natraga« mjesto »napred« pa išli tražiti novo ime parobrodu

Da su nas tada zapitali, kako da ga nazovu, mi bi im bili savjetovali, da ga prozovu »Natrag«. Bilo bi isto hrvatsko ime, a odgovaralo bi istini i okolnostim a zadovoljilo bi bilo Madjare, koji su se bili izjavili, da im je slobodno nazvati parobrod kako im drago, samo ne »Napred« — Sad su dakle bili naši u neprilici što će i smislili su napokon, da ga prozovu »Ika«. Prvi parobrod družtveni zvao se »Abbazia«, ništa naravnijega dakle nego da se drugi zove »Ika«, koje mjestance dolazi odmah iza Opatije, pardon Abbazie. Uz to »Ika« piše se sa »ka«, nemogu mu dakle prigovarati ni Hrvati ni Madjari ni Talijani ni Niemci! Nije šala, naši su ljudi praktični, znadu ovo sa jednom »frnjokujom« ubiti dvije, pade četiri muštice. Opet veselje i zadovoljstvo na svih strannh, u nami se i vlasi od srama crvenili!

Kako vidite, dospjelo je to parobrodarsko družtvo na skliz ku stazu, a koje će se teško svratiti na pravi put. Nam je vrlo žao što moramo ovako pisati o družtvu, u kojim smo spajali tolike nade. Nu ovo nije sve što imademo o njemu kazati i to bez strasti i jedino u tu svrhu, da se bar pametniji opamete ako je još na vrijeme.

Očekujte dakle i daljnjih viestih o tobožnjem »hrvatskom parobrodarskom družtvu Sverljuga i drugovi.

U Kanfanaru mjeseca maja 1886. Kako Vam je poznato, molili smo već odavna, da se obava potrebito predradnje za naše obćinske izbore. Onratili smo se i na kotarsko glavarstvo, kako nam je odgovorilo, da će biti sve u redu, da je obćinsko glavarstvo dobilo nalog, da pripravi potrebita za izbore. Obećano se dakle ni je ostalo sve pri starom, a mi se tomu nit nečudimo znajuć, da je gospodi u Puli drago, da bude »čavo« pod krnjolskim kopitom. Na 7. septembra 1885. prošlo su tri godine odkad vlada ovo zastupstvo; vlada dakle punih 9 mjeseciih protuzakonito. Naši šarenjaci drže se zastupstva kano i onaj, koj se utopija slamo a proti njim bijahu do nada uzaludno sve naše molbe i utoci.

Jednoć su izabrani načelnici rado plaćali stotinu forintih globe samo za to, da se oslobodio načelničtva, a danas bi se valjda platilo koju stotinicu, da se može još koju godinicu vladati.

Na spomenuti jur utok na kapetanat nismo dugo dobili nikakva odgovora, premda je na istom bilo podpisano množtvo obćinarah i prem je stvar za nas od velike važnosti. Što ćemo? Pospješimo odgovor od kapetanata. Taj dolje napokon kroz obćinsko glavarstvo, gdje je ležao ili počivao 10. dana. Kapetanat nam javlja: »da su izborne predradnje već započelee« al mi tomu nevjerujemo jer je i danas sve pri starom. Naši narodni protivnici u obćinskom zastupstvu hoće pod silu, da s naužju do skrajnosti svoga mandata. Nije njim dosta, što vladaju obćinom protuzakonito jer njim je davno istekao rok, već se oni i na obćinskih sjednicah ragnju i šale sirotom kmetom. Dodje li koji kmet slušati kako mu zastupstvo vieća i gospodari pak ako nije to našim šarenjakom pravo, predlože jednostavno, da bude sjednica »šekreta« i tako ti jadni kmeto nosi se iz obćinske kućevan. Ovako se dogodilo nekojim kmetovom i kod zadnje sjednice, prem nisu imali šarenjaci nikakva razloga proglasiti sjednicu »šekretom«. Al što će sirota kmet; njemu je dosti da plaća odicionale i druga plaćila i da sluša gospodu!

Tako vam je kod nas sada i bit će dok se neoslobodimo šarenjaštva i krnjolstva. Do izbora nam ne dadu jer se boje za svoju vlast i za trbuh. Narod je svuda u obćini pregledao, pak neće pod nijedan račun današnjih gospodarah.

To oni znadu pak nastoje svimi silami, da se na obćini uzdrže dokle god je moguće. Sa izbori će se zatezat jer se je lahko zakonu ugnuti kad se imade visokih prijateljah. Al što će napokon biti? Jednom mora doći do izbora. Sve imade jednom konac. Tako će ga imati i gospodstvo naših šarenjakah. Ovakvim zatezanjem neće naši protivnici ništa postići. Ostati će koji mjesec dulje na vladi al će si za to navući veći prezir i veću mržnju od svih, koji pošteno misle i rade. Mogu dakle jošte pašovati neko vrijeme al će doći i tomu konac. Mi moramo biti na sve pripravni, t. j. na sadašnje stanje i na izbore. Nevalja da spavamo ili da čekamo dok nadodje dan izbora. Raditi nam valja već sada kao da imademo već sutra izbore. Ljubav, sloga i poštenje neka nas vodi sve zajedno na izbornu borbu a ta kovoj sili mora podleći naš protivnik, t. j. šaka šarenjakah, sastoječa od šake krnjelah i po koje naše izdajice.

Iz obćine Ičićanske. O strašnom požaru, koji je uništio u noći od 25. marča t. g. selo »Veliko Brdo« bijaše jur govora u »Našoj Slogi«, koja je hvalevriednom pripravnošću izjavila, da će primati milodare za one nesretne stanovnike i iste preporučila svojim čitateljem. Eto vam g. urednika nekoje potankosti o tom požaru i nekoje viesti o osiguravajućem družtvu »Slavija« koje je oštećene žitelje, koji bijahu osigurani, bezodvlačno izplatilo.

Rečene noći u 12 satih počelo je goriti u kući Jakova Sankovića, odakle se je oganj tako brzo razširio, da nebijaše moguće zaustaviti ga. Devetorici gospodarah izgorilo su sve zgrade, odjelo, oruđje, živež, devet volovah, četiri krave, 6 svinjah i 58 ovnecah. Ali što je najžalostnije, poginula je i trojica ojeca i jedna nemoćna ženskinja. Od devetorice pogorelacah bijaše njih pet poneštо osigurano kod banke »Slavije«, tako je u najvećoj nevolji ovim siromahom pomoćeno od strane rečene banke.

Premda su dakle siromasi pretrpili veliku škodu, ipak njim je dobro došla prva pomoć od rečene banke. Na čast banki »Slaviji« budi rečeno, da je u nesretnici vrlo pošteno postupala, što će njoj podignuti ugled medju narodom, koji još žalibože malo mari za osiguravajuća družtva. Odmah drugi dan po požaru došao je u Ičićane bankin zastupnik gosp. Stemberger, koji je pregledao škodu. Dne 28. t. m. došao je činovnik »Slavije« iz Ljubljane a već dne 29. t. m. bijaše škoda osiguranim izplaćena. Isti vatrogasci bijahu od banke podareni za njihov trud i nastojanje oko gašenja.

Nemožemo dakle od manje, a da nepreporučimo našim gospodarom, da si osiguraju barem svoje zgrade, da budu imali tako u nesreći, koja bi ih mogla stići, bar nekakav oslon. Na koncu budi kročena hvala banki »Slaviji« i njezinom činovničtvu u Ljubljani, koje se je pokazalo vrlo točnim u vršenju svoje dužnosti i čovjekoljubija.

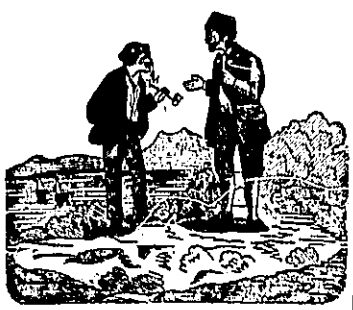

Franina i Jurina.

Fr. Čuj malo, ću ti prešćat neke listiće ča san ovega čedna primil z nekeh stran Istre.

Jur. Da čujemo no!

Fr. Iz Sočerge mi pišu, da će Klarić poslat tamo mesto 300 for. punih 600 for.

Jur. A kada?

Fr. Kada na lot dobije. Pazinci obećuju siromahom mesa i vina kolikogod budu oteli.

Jur. Ča, kade i kako?

Fr. Borsi da je va konobah; za meso ni straha zač da nekemu tovar krepuje, a fraja će bit na dan balotacioni.

Jur. Čuj pak ti mane: Va Barbani da su nuši u obćinskoj kasi sto tisuć . . . .

Fr. Česa?

Jur. Lumori. Va Lovranu da te zručit kasu sv. Jure . . .

Fr. No, kemu?

Jur. Onemu suhomu nibokatu. Va Kanfanarskoj školi da se neće više učit ni hrvatski ni taljanski.

Fr. Nego kako?

Jur. Po rovinješku.

Pogled po svietu.

U Trstu, 2. junija 1886.

Njeg. carska visost nadvojvoda Albrecht, putujuć u vojničke svrhe Bosnom, izrekao je u Sarajevu na čestničkoj gostbi zdravicu na čast vojničkih četah 15. kora U zdravici spomenu nadvojvoda ljubav i slogu, koja vlada u obće u carskoj vojsci, napose u onom koru, koj sačinjava momčad raznih narodnostih. Madjarske pronapato novine navaljuju ogavnimi članci na siedog vojskovodju jer da se nije u svojoj zdravici osvrnuo i na madjarske čete, kao da ove nebi sačinjavale cielinu čitave carske vojske!

Medju austrijskim ministarstvom i medju jednim dielom desnice nastao je velik razpor. Austrijska vlada dogovorila se naime sa Ugarskom glede carine na petrolej. Poljski zastupnici, nezadovoljni s tom pogodbom, naviestili su rat ministru financijah Dr. Dunajevskomu. Oni bi naime htjeli, da se preprieči kriomčarenje inozemskog petroleja, jer da to silno škodi domaćemu proizvodu, napose galičkomu petroleju.

Nemogav ministarstvo zadovoljiti Poljakom a da neporemeti ugovoreno uvjeto sa Madjari, nakanilo je odstupiti ili razpustiti sadašnje državno zastupstvo. Grof Taaffe priobćio je stanje stvarih Njegovom Veličanstvu, te se raznosi glas, da će biti po svoj prilici razpušćeno carevinsko vieće i novi izbori razpisani. Čudnovato je pri tom da su njemački liberalci, koji bi rado u mutnom lovili, prihvatili poljsko zahtjeve kao svoje a to pobudjuje sumnju, da je tim liberalcem jedino do toga stalo, da sruše sadanje ministarstvo. Razvile se stvari kako mu drago, mi nećemo narieati za sadašnjim ministarstvom kao što se nebi bojali novih izborah.

General Jansky, koji je na pešćanskom groblju sa drugovi izkazao počast za cara padšomu generalu Hontziu, premješten je u Galiciju. Njegova molba za umirovljenje nebijaše primljena. Radi ove stvari postavili su madjarski zastupnici na vladu dvie interpolacije zahtjevajuć, da se kazni generala, koji je tobož povriedio madjaski ustav. Ministar Tisza odgovarajuć na rečene interpolacije spomenu medju ostalim, da je Jansky nekorektno postupao al taj odgovor u Pešti tolike odobravan, nenadje odziva u Beču, osobito u vojničkih krugovih. Pogovara se dapače, da je radi toga položaj Tiszin vrlo uzdrman.

Hrvatske službene novine javljaju, da se nemogu sada nastaviti razprave kraljevinskoga odbora te da će se prekinuti do mjeseca septembra. Kano razlog tomu navadja se to, što će ugarski kraljevinski odbor odgovoriti tekar po duhovskih blagdanih a uslied toga da bi razprave obijuh odborah mogle započeti istom koncem junija, to se u interesu samo stvari odgadjaju razprave do septembra. Opozicijonalne novine, koje tumače to odgodjenje kao poraz vladine strauke, jesu redomice sve zaplienjene.

Po glasovih iz Biograda sastati će se srbska skupščina tokom ovog mjeseca.

Ruskoga cara pozdravio je načelnik grada Moskve na njegovom povratku iz Livadije vrlo vatrenim i rodoljubivim govorom. Medju ostalim reče učelnik najrodoljubivijeg ruskog grada, kako se ruski narod nada, da će se u Carigradu na crkvi svete Sofije zasjati opet krst. Dnevna zapovied careva u Sebastepolu pak ovaj nagovor u Moskvi zadnje silne brige političarom, osobito pako neprijateljem Slavenstva.

Iz grčke prestolnice javljaju, da su se povukle grčke i turske čete sa granice te da se sada dogovaraju velevlasti, kako i kada će dignuti blokadu, koja nanaša Grčkoj veliku materijalnu škodu.

Sv. otac kumovao je po svojem poslaniku novorodjenomu kralju Španjolske.

Sutra doći će u englezkom parlamentu na glasovanje osnova o irskom pitanju. Iz Londona javljaju, da je većina za osnovu osigurana.

Različite viesti.

Promjene u trščansko-koparskoj biskupiji. M. č. g. Fran Kosec, župnik u Truškah, imenovan je župnikom u Katinari.

M. č. g. Josip Sancin, kurat u Rižanu, imenovan je župnikom u Lonki. G. Ivan Mahnić, dosada upravitelj u Kostaboni, imenovan je tuj kuratom.

G. Anton Kranjac, duhovni pomoćnik kod sv. Jakova u Trstu, imenovan je župe-upraviteljom u Materadi.

G. Blaž Dekleva, župe upravitelj u Loukl, upravljat će izpražnjenu župu u Truškah.

G. Grgo Dolžan, duh. pomoćnik u Hrušici ide u Mošćenice; g. Ante Šćulac iz Mošćenicah u Oprtalj; g. Fran Sila iz Oprtlja sv. Jakovu u Trst.

G. Josip Čuček, kapucin, primljen je medju dioecezansko svećenstvo.

Razpisan je natječaj na izpražnjene kuracije u Rižanu do 20. junija, u Golcu i Vodicah do konca junija.

† **Dukić Josip-Joško**, sin dar i posjednik iz Rubesova, obćine Kastav umro je nakon poduljeg bolovanja dne 27. maja t. g. u dobi od 56 godinah.

Pokojnik bio je do pred mala obć. zastupnikom, te je u doba nesretne Cuderove vladavine bio jedan najvatrenijih branitelja narodnoga prava.

Čuli su njih od njega protivnici narodni i gorkih, jer je bio oštr i pošten; što je imao na srdcu to je ošćito izrekao svakomu u brk i u svakoj prigodi.

»Mozag mi se važke« bila je njegova rieć, »jer nemožem čuti tolike nepravde, koje se narodu po šarenjacih nanašaju.«

Nije uzmanjkao doći na obć. sjednice a niti na izbore, bivši od naroda uvjek biran, da bira zastupnike u Poreč ili Beč.

Uzgojio je dva vrla sina, jedan učitelljuje u Polju dobrinjskom a drugi gospodari kod kuće. Kakav otac, takva i djeca, jer nije pao plod daleko od stabla.

Ako i nepismen čovjek, željno je slušao što dojavlja »Naša Sloga« i tumačio to svojim znancem.

Koliko je bio štovan i ljubljen, pokazao je liepi sprovod dne 29. maja t. g., na komu se je osobito gradjanstvo u liepom broju izkazalo. Iz počasti nosili su četiri gradjana po strani liesa svieće.

Ovo spominjanje za pokojnikom neka bude našim gospodarom za dokaz, da može i prosti i nepismeni čovjek ostaviti u narodu liepu uspomenu kad vrši marljivo i točno dužnosti otca, obćinara i rodoljuba. Budi Ti lahka domaća zemljica, čestiti Joško, koju si toli žarko ljubio!

G. Ivanu Dragovini, župniku u Lovranu. Znajuć kako ćete biti neustrpljiv dok vam stignu glasovi iz Gologorice o uspjehu vašeg »otčinskog« pisma, javljamo vam ovim putem, da smo danas izabrali našim župnikom g. Bartola Vitezića, župe-upravitelja u Humu, sa svimi glasovi osim petorice. Ovu petoricu šaljemo Vam u preporučenom pismu u Lovran a vi ju izvolite poslati gosp. Mešku kako najbolje znate.

Budite zdravi i daleko vam kuća, to vam želi:

U Gologorici 2. junija 1886.

Gologoričani.

Podieljenje sv. berme u Mošćenicah. Dne 25. pr. m. pod večer došao je ovamo preuzvišeni i prečastni gosp.

dr. Ivan Nepomuk Glavina, biskup tršćansko-koparski, da podieli sv. bermu u ovoj plovanijі.

Prama »Pešćetku« dočekala ga je sva školska mladež, vodjena vriednim učiteljem, domaći obćinski zastupnici, crkveni starešine i množina puka.

U ime školske mladeži pozdravila je presvjetloga g. biskupa djevojčica Marija Veldić vrlo liepim hrvatskim govorom i predala mu krasnu kiticu cvieća.

Čitavo pučanstvo bijaše baš uzhićeno od veselja te se je svim radost na licu čitala. Presvjetli biskup pregledao je na prolazku crkvu B. D. Marije u Kraju a u večer one u Mošćenicah. Sutradan podieljivao je sv. bermu a svatko, koji je samo mogao, došao je na ovu svečanost. Ovdješnji obćinski zastupnici su takodjer posjetili na dolazku i odlazku presv. g. biskupa. Kako se je moglo čuti i viditi bio je presv. g. biskug ovdje veome zadovoljan, a osobito sa redom u crkvi.

Naš č. g. pomoćnik A. Šćulac je premješten u Ospitalj. Ta viest nas je sve ožalostila, jer bijaše č. g. Šćulac revan i ugoran svećenik te briižljiv za duševno i tjelesno dobro puka. Dieleći se s njim, kličemo mu harnim srdcem: Vlažnji blagoslovio Ti ave puto, kojimi god budeš hodan!

Zemaljski zakon od 7. maja 1886. (Zem. zakonik broj 5.) kojim se ustanovljuju dvie nove obćine Krk i Punat.

Privoljom zemaljskoga sabora moje markgrofovije Istre narodjujem kako sledi:

Članak I.

Dieli se sadanja obćina Krk, te se iz nje stvaraju dvie obćine, jedna sastojeća iz Krka i Vrha, druga iz Punta i Kornića.

Članak II.

Ovaj zakon stupa u kriepost danom proglašenja*).

Članak III.

Dok se neustanove nove eksekutivne i administrativne obćinske oblasti, ostaju u službi dosadanje.

Budapešt, 7. maja 1886.

Franjo Josip v. r.

Taaffe v. r.

*) Naročni zakon proglašen je u zemaljskom zakoniku dne 26. maja t. g.

Skromna svečanost obavila se prošlog četvrtka u obiteljskom krugu našega radoljuba gosp. dr. Franu Bachmana u Hlirskoj Bistrici. Tog dana izručila mu naime posebna deputacija »Hrvatske Čitaonice« iz Kastva diplomu počastnoga člana, te se tom zgodom u njegovom gostoljubivom stanu sakupila liepa kita prijateljah, da skromno i srdačno proslavi taj rieđki dogodjaj. O toj svečanosti progovorit ćemo dojdući put obširnije, jer nam to za danas prostor listu nedozvoljava.

Ludi izgovori. Naš predposlednji članak o odplaćivanju poreza radi elementarnih ozgodah pogodio je poreške piskare upravo u srdce. Poreški listić, govoreć u zadnjem broju ob istom predmetu, navrće se na predlog zastupnika dra. Vitezića pa se obara na nas, jer da smo htjeli tim izvrći talijanske zastupnike navalnim od strane naših seljakah.

O samom predlogu piše »baba«, da nanaša dosuše velike štete *bura* seljakom okolo Trsta, na Krasu i kvarnerskih otocih, nu da škode isto tako i drugi vjetrovi u nekojih krajevih Primorja i u ostalih krajevih carstva. Liepo li izprike! Ako su dakle razni vjetrovi štetonosni u raziličitih dielovih carevine, nije možda imao dr. Vitezić razloga, da podnese svoj predlog o buri, koja je svakako najpogibeljnija od svih vjetrovah u Primorju? Poreški piskari veselo se iskreno što je istarski zastupnik propao sa svojim predlogom, kojim je kanio pomoći i onako osiromašenomu pučanstvu Istre! Mi priznajemo rado, da imade i drugih vjetrovah osim bure, koji nanašaju našim gospodarom veće ili manje štete, pa uprav za to i pitamo »babu« i njezine zastupnike, gdje su bili i što su radili, da nisu u Beču podnieli shodne predloge, kojimi bi se bilo doskočilo seljaku u slučaju, da mu ti vjetrovi unište polja ili vinograde? Dr. Vitezić bio bi se zaista prvi zauzeo za takav predlog a mi bismo bili poslednji medju novinari, koji bi se bili veselili, da je takav predlog propao.

Mi vam vjerujemo, da ste u škripcu i napram vlastitim vašim seljakom, koji neće biti tako naivni a da nebi shvatili važnost Vetezićevog predloga. U škripac taj došli ste svojevoljno, jer ste znali o čemu se radi u Beču. Dužnost vam je takie nalagala, da se zauzmete za sve seljake Istre bez razlike narodnosti, kao što je to učinio dr. Vitezić pak bi vam sada bila mirna savjest, makar i propali svojim predlogom. Izprika vam nikako nevalja a nam je vrlo drago što smo vas pogodili u pravo mjesto.

Iz Lovrana pišu nam dne 30. maja. Naši florentinci veselili su se javno i tajno što jih »Sloga« više vremena onako nešiba, kako to još uvjek zaslužuju. Al to veselje potraja malo. Dodje nam u ruke posliednji broj dične »Sloge« a po našem Lovranu raznesao se odmah glas: »Sloga pere opet plovanovo «debelo platno» a nekoji dodali tomu, da mu liska nelma jer »vuk mienja dlaku al ćudi nikada.« Više nego li njega, uznemirilo je ono pismo njegove prijatelje i pristaše, koji se sastaše na konferenciu pod ladanjem. Čulo se je tu svakojakih od naših šarenjakah a naš »kapucina« i drug mu a »prijatelj kase sv. Jure« grizli su si ustnice mrmljajuć; »ma kako će more bit tako priprošti, dat će onako prevarit od oneh ljudi i tako sam sebe i se nas onako diskreditat«. Plovan pako kad je dočuo, da mu se je doznalo za nešto djela, udarlo se po čelu zavliknuv: »corpo de Baco i me la ga fata!«

Kako Vam je poznato, podieljivao je presv. biskup prošlog dedna u našem dekanatu sv. bermu.

Pripoviada se, da je biskup pohvalio svuda ljubav i slogu, koja vlada medju svećenstvom cielega dekanata, izuzam jedini Lovran.

U pojedinih plovanijah i kapelanijah sastajali su se bližnji i dalnji svećenici, da prisustvuju svetom činu i da počastu prijatelja, jedini Lovran učinio je u tom izuimku. To nije moglo izbjeći presv. biskupu. U naš Lovran nije došao *niti jedan svećenik* iz cielega dekanata u prijateljske pohode, van dvojice njih, koje su službeno morali doći. Al zato je obkoljivala plovana Dragovinu četica šarenjakah, koji mare za crkvu kao za lanjski snieg. Drago nam je, da se je mogao osvjedočit presv. g. biskup na vlastite oči, kako vlada mir, ljubav i sloga u cielom dekanatu medju svećenstvom i pukom osim judinoga Lovrana, koji prima u crkvenih i svietskih pitanjih naputke iz Poreča i Pazina.

Neka slobodno sada apelirju poreški piskari na presv. biskupa proti našemu svećenstvu, hvaleć izrode a kudeć što je čestito i pošteno. On si je stvorio prigodom ovog posjeta svoj sud, a taj nemoža biti našemu svećenstvu na škodu.

Dodajemo Vam na koncu, da je u ovo sparno doba ciena kristalu silno pala.

Željeznice u Engleskoj. Svaki božji dan kola 25,000 vlakovah sa po prilici 2 milijuna putnikah i 14 milijuna centah. U samom Londonu ima 260 stanicah. Kolodvor u Nord-Londonu gradjen je na 2 poda sa 12 prilaza, od kojih se istodobno 48 vlakovah razilazi. Kad su naumili graditi taj kolodvor, tad su morali prije porušiti oieli jedan predjel grada, u kom je stanovalo oko 20.000 ljudi.

Željezničke vieesti. Radina silu ugljena, što se danomice troši kod parnih strojevah ravna je 1500 milijunim težakah te nebi svekoliko ljudstvo moglo bilo naknaditi onu snagu, koja se sa parnom silom proizvadja. Broj lokomotivah (makinah) što su danas u porabi računa se na 105.000. Svaki dan putuje preko 4 milijuna ljudi i odprema se do 45 milijuna centah robe. Na željeznici služećih osobah bit će do 5½ milijuna. Broj milja, koje na godinu proiete sve lokomotive, računa se na 1400 milijuna, što je 70 krat dalje nego je zemlja od sunca udaljena. Cielokupna duljina svih prugah iznaša 40.000 milja, te bi se s njom cela zemlja mogla sedam krat opasati.

Ženske u službi kod željeznicah. Godine 1880 radile su u austrijskih željezničkih poslovih 3042 ženske. Nalme kod likvidature 6 njih sa mjesečnom plaćom od 30 do 60 for.; 2 kod pravljenja voznih biljegah (40—60 for.); 3 kod kontrole voznih kartah (20—40 fr.). 65 kod računarstva; 20 kod blagajne; 2939 kao pazitelјice na prugah (do 10 for. na mjesec), 7 kod brzojava (46 do 50 for.) Skoro sve su udovice ili rodjakinje činovnikah na dotičnoj prugi.

Mnogim našim čitaljem šaljemo i danas račun zaostatakah predplate te molimo ovim koliko njih toliko i sve ostale naše dužnike, da već jednom zadovolje svojoj dužnosti.

Književne vieesti.

Pozivi na predplatu. Upravitelj »Gospodarskog Poučnika« g. P. L. Biankini napisao je velikom pomnjom djelo: »O uzgoju i njegovanju ovieca, uresnog grmlja i drveća«. Slično djelo nije još tiskano na našem jeziku. Uprava istog lista odlučila je tiskati djelo u vlastitoj nakladi na finoj izgladjenoj hartiji, pak poziva hrvatsko čitateljstvo na mnogobrojnu predbrojbu. Svaki cvjet uz znanstveno i narodno dobit će talijansko, njemačko i francesko ime, pa pouku, kako se uzgaja i njeguje. Za bolje tumačenje teksta bit će djelo ilustrirano sa više od 600 slikah, te jednom bojadisanom (koloriranom) tablom. Knjiga obsizat će do 60 tiskanih tabakah u osmini, a izdat će se nešto po prilici u 15 svezćićah, svaki svezćić od četiri tiskana tabaka. Ciena pojedinom svezćiću je 40 novčića, koja će se izplatiti, kad se primi.

Prvi svezćić izdat će se julija t. g. a ostali redovito i zaobilce i to po prilici svakog mjeseca jedan svezćić. Knjiga tiskat će se samo u toliko iztiscakah, koliko bude predbrojnika. Predbrojni listovi, odnosno novac, šalje se: Upravi »Gospodarskoga Poučnika« u Šibeniku (Dalmacija). — Preporučamo našim čitateljem ovo najnovije poduzeće na našem književnom polju.

N. B. Predbrojba ostaje otvorena do 15. julija t. g.

»*Zlatoroga*, planinska pravljica, spisal R. Baumbach, z dovoljenjem pisateljevim in založnikovim preložil Anton Funtek. V Ljubljani natisnila in založila Ig. v. Kleinmayr-Bamberg. 1886.

Iz Poduzetna ljubljanska knjižara gosp. Kleinmayra priposlala nam je jedan iztisak »Zlatoroga« vrlo krasnim pjesničkim sadržajem i upravo u elegantnom tisku, papiru i vezu.

Poziv na predplatu. Poziviljem sve prijatelje hrvatske, na poseb pako narodne knjževnosti, — te sve one, kojim je srce omilio narodni razgovor, narodna pripovieđka i pjesma, šala i doskočica, da se predplate na knjigu, koja će izaći tiskom »Dioničke tiskare u Zagrebu« koncem liepnja, u srednjoj osmini, na kojih potanjat tiskanih arakah, pod naslovom: Iz Bosne. Hrvatske narodne pripovieđke i pjesme s dodatkom mojih putnih uspomenah i tumačom radje poznatih rieči.

Predplatna ciena joj je 80 novč. — Tko saboru 10 predplatnikah, dobiva jedan eksemplar na dar. Predplatni arak, kano i novac, — koj se unaprod plaća — neka se dobrohotno pošalju najkasnje do 20. svibnja podpisanomu u Karlovac.

U Karlovcu, o uskrsu 1886.

Kamilo Blagnjić.

Neuku nauka.

Da se kava čim prije utaloži. Kad si lonac vrljući s ognja odstranio, odmah ga omotaj posve vlažnom krpom, i taj čas će se kava utaložiti, da se može lijevati i piti.

Kad se tko popari ili opeče tad je najuspješnije i najbrže sredstvo, da se ublaži strašna bol namazanjem i obloženjem rane sa bjelanjkom od jajeta. To je mnogo bolje nego kolodium, koj se u tu svrhu mnogo preporučuje kao i mnoga druga sredstva, a praktično je i tim, što je skoro u svakoj kući odmah pri ruci.

Jaje u jajetu. Hugo Hilberg, ekonom u Stožl u Galiciji piše: Jeste li već čuli, da može biti jaje u jajetu? Znam, da mogu u gdjekojem jajetu biti dva žutanjka, no nisam još čuo, da bi u jednom jajetu bilo drugo takodjer cielo i podpuno jaje. Pa ipak. Ovoliko podugačko skuhano kokošje jaje prerezah na dvoje i u njem se pokaza drugo manje, pravilno jaje s bjelanjkom i žutanjkom i tvrdom lupinom. Kako se može to protumačiti?

Listnica uredničtva.

G. dopisniku iz Zadra. Žalimo vrlo što nemožemo priobćiti vašega dopisa. Evo tomu razloga: Poslijepodne, nerado diramo u bratiske rane, koje se pojavljuju ma u kojoj našoj pokrajini izvan Istre. Da vam pravo kažemo, mi bi radje vidjeli one dopise, štono jih donaša »Hrvatska« u kojem dalmatinskom glasilu, gdje jih imade Bogu hvala svijuh bojan i strasnakah i gdje bi ono čitatelje većma ranimalo a narodne dušmane više peklo. Nu ako je i na mjestu ona borba proti nepatriotičnom našem crkovnom poglavaru u izvan-dalmatinskih novinah, nemožemo ju mi nastavljati, jer bi to naši domaći dušmani u svoju korist izcrpili. Kako znate imademo i mi u Istri onakvih poglavarah i novinarah, koji jih brane i zagovaraju. Sa onim uredničtvom neće nam se zapodjevati razpre o stvari, koja je na prvom mjestu vaša domaća i koja nalazi u i izvan Dalmacije čestitih zagovornikah i pobornikah. Ako želite poslati ćemo vaš dopis na pravu adresu. Javite nam se opet al molimo vas uzmite u obzir naše stanje i naše čitatelje. Srdačan vam odzdrav!

Priposlano.*)

Podpisani smatra si svojom dužnošću zahvaliti se ovim putom svim onim, koji su ga prigodom njegovog neočekivanog odlazka lieppom pratnjom toli uljudno počastili. Osobito hvalu izriče častnomu g. župe upravitelju, sl. obćinskomu zastupstvu, sl. glasnomu đružtvu a na čelu g. učitelju i svemu dobromu puku oprtaljske župe.

Oprtalj, dne 26. maja 1886.

N. S.

*) Za članke pod ovim naslovom neodgovara uredničtvo.

Lutrijski brojevi

	29. maja				
Beč	42	70	7	76	9
Grac	61	66	9	27	51
Temešwar	26	58	87	40	28
	dne 2. junija				
Brno	19	42	51	24	83
Innsbruck	76	19	27	72	65

Tršćanska burza

dne 2. junija

Austrijska pap. renta	for.	85 30	do	for.	85.45
Ugarska » »	»	94 05	»	»	95.15
Ista u zlatu 4%	»	105.05	»	»	105.00
Dionice nar. banke	»	878	»	»	870
» kredit-banke	»	283	»	»	284
Talijanska renta	»	98½	»	»	98½
London 10 lirah sterlinah	»	126 60	»	»	126 85
Napoleoni	»	10.01½	»	»	10.02½
C. kr. cekini	»	5.85	»	»	5.87
Državne marke	»	61.95	»	»	62.05
Isto francuzko	»	50	»	»	50.15
Talijanske lire	»	49.95	»	»	50.05

Nr. 218.

Oglas natječaja!

U smislu zaključka obć. zastupstva razpisuje se ovim natječnj za mjesto obćinskoga tajnika godišnjom plaćom for. 450 a. v. koju će svaki mjesec poplatno iz obćinske blagajne vući. —

Natjecatelji za ovo mjesto imaju podnesti svoje molbe do 20. junija t. g. podpisanomu odboru, i ujedno dokazati kako svoju pripadnost, tako i poznanje hrvatskoga, kao uredovnog jezika u rieči i pismu, zatim talijanskoga a po mogućnosti i njemačkog jezika.

Obćinski odbor

U Baški 24. maja 1886.

Za načelnika, obćinski vićonik

Pajalić. 3—2

Br. 346.

Natječaj.

Usljed zaključka obćinskog zastupstva stvorenog u sjednici od 26. iztićućeg mjeseca razpisuje se ovim natječaj na mjesto tajnika i računovođe ove obćine uz godišnju plaću od for. 366 a. vr. koju će u poplatnih mjesečnih obrocih iz obćinske blagajne vući.

Natjecatelji imaju podnesti svoje prošnje obložene izkaznicami svoje sposobnosti, a osobito podpunog poznavanja hrvatskog kano uredovnog jezika u rieči i pismu, zatim talijanskog a po mogućnosti i njemačkog jezika, na ovaj obćinski ured do dana 31. julija tek. godine.

Obćinski odbor.

Dobrinj, 31. maja 1886.

Ivan Porović,
načelnik.

Oglas.

Sa dozvoljenjem pročastnoga biskupskoga ordinarijata od 13. maja br. 1044. graditi će se nova crkva u *Mošćeničkoj Dragi* sa proračunanim troškom od for. 1227.34 nč. S toga će se držati javna dražba dne 9. bud. m. vrhu ovog dela u župnom uredu u Mošćenicah od 10 do 12 ur prije podne.

Što se svim, koji žele preuzeti ovo delo, daje na znanje.

Župni ured sv. Andrije Ap.

U Mošćenicah, 30. maja 1886.

Marin Šumberac Šote,
župnik.

Piccoli-eva esencija za želodec

G. PICCOLI lekar v Ljubljani.

Ordinacija lekar je zavidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolesni v želcu in trebuhu, bodenje, krč, želodčne in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroide, zaprtnico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper glist pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc. Pri večem številu dobi se primerna sepust.

V steklenicah po 15 soldov se prodaja v Trstu v lekarnah: Foraboschi, Leitenburg, Prandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ravasini in Zanetti in skoro v vseh lekarnah Primorskega, Tirolskega, Istre in Dalmacije.

G. Gavr. Piccoli-ju, lekarniku u Ljubljani.

Na zahtjev potvrđujem, da sam Vaš cvlet za želudac, kojeg ste stavino su mi dobro poznate, uspješno rabio u mnogo slučajevah proti bolesti u želucu i zlatoj žili.

Ljubljana mjeseca januara 1884.

Dr. Emil vitez pl. Slöckl

c. k. vladin savjetnik i kemijski zdravstveni izvještelj.

Podpisani potvrđujem, da ima želudačna esence ljubljanskoga lekarnika Piccoli-ja hitro i pročudno zdravstveno moć. S njom ozdravio je mnogo ljudi mojih i susedne županije; komad da pratje dan, da ne bi tko došao k meni, te me prosi za jedan u staklenicu želudačne esence, kojih imam uvijek nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-dekan. Plominj, Primorje.

Antirrhoumom najbolje zdravilo proti prehladi, kostobolji, oslabi delovnih duševnih, bolestim u krilu i u prsih, prehladnim bolestim u glavi i u zubih. Staklenica 40 nč.

Pastile snatoinskе: (kolešci proti gliestam) izkušeno zdravilo proti gliestam i katuljca 10 nvč. 100 komadićah 80 nvč. 1000 komadićah 9 for.

Sulfolne pastile proti prehladjenja najbolje pomoć proti davici (difteritis), pludnim, prsnim i vratnim bolestim, proti kašlju i hrlpavosti škatulica 20 nvč.

Želišni prašni sirup. Ta iz ljekovitih bilinah izdjelani sirup rabi se u najboljim uspjehom proti svim prsnim i pludnim bolestim, zaslišanju, kašlju, hrlpavosti, dušljivomu kašlju itd. Odraslomu neka uzme 3 do 4 žlice svaki dan, djeca toliko žličic. Staklenica 36 n.

Tu navedena, kako i sva druga ozdravila se uvijek friško dobe u lekarni 15—32

G. Piccoli-ja

«pri angelu»

Ljubljana,

Dunajska cesta, gdje se naručbe odmah po poštanskom pouzeću izvršuju.

Prijetno zdravilo najbolje i najsposobnije prijetno zdravilo, koje je nužno za osvježenje krvi i uzdržavanja zdravlja svakomu, koli mladomu toli staromu, jest od svdnašnjeg p. n. obćinstva obljubljeni i visoko cienjeni

Otvor Rákoczy,

koji je stigao natom svježi; svojimi vrlo bogatimi mineralnimi sastavinami premaža svo ostalo *in i inozemske gorčice*, stekao si glas svuda od naj prvih liečničkih strukovnjakah tudjih i domaćih radi dobrote te se upotrebljava kano svoj domaći lijek. Može se uvijek dobiti svježe punjena u svih trgovinah sa mineralnom vodom i lickarnah

Skladište u Trstu kod g. Giov. Cillia i kod vlastnika 3—20

Braća **Lonyer.**

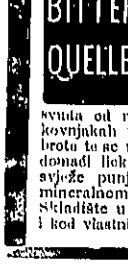

Samo for. 8.25

stoji kod mene od danes izvrstna **Vašimontonska Remontoir-ura** iz pravog doublezlata srebrnog nikla, koja se tuteže bez ključa sa spranami kazalnih i sa tanko urađenim nikelovim strojem. Za gospodje, vrlo nizke cene samo for. 9 Ista od 13 lotnog srebra, kušana od c. kr. baždarskog ureda for. 12.50.

Jedna cilindrovka

iz najfinojeg double-zlata ili srebernog nikla na minutu točna for. 5.70.

Jedna ankerovka

iz najfinijeg double-zlata ili srebernog nikla sa 15 rubinah sa kazalom sekundah na minutu točna for. 7.40.

K tomu dobije svaki naručitelj posve badava najnoviji **lanac sa arabicom** i spravom što se može u jednoj minuti pretvoriti u držalo sa perom i tintarnicom, što je razvidno iz gornje slike.

Oni satovi jesu fino gravirani, gvilochirani i na minutu uređeni a za točnost:

na 5. God. zajamčeni

Naručbe prima uz gotov novac ili c. kr. poštarskim pouzećem: —1

„Waarenhaus zur Monarchie"

Wien

III. Hintere Zollamstrasse 9.

Osobito prikladno za darove na Božić.

Novi ustav

za posredovanje službah i za služinčad te za stanove, za tu i inozemstvo

rst via del Ponte br. 5.

Uredjuje se u talijanskom, njemačkom i slovenskom jeziku. 17—24

HINKO KRAPEK,

svjetloslikar u KARLOVCU.

Istom sada pošlo mi je za rukom, da na jednoj slici skupim sve slike poklisara na hrvatskom saboru stranke prava, te da u jednom tablou predočim u cielosti lica pojedinih naših dičnih bordova. Mnogostrana želja je time evo ostvarena, a ja se usudjujem stoga štovanom hrvatskom obćinstvu objaviti, da isti tablo u zidnom formatu, u kom se nalaze slike: *gg. starine prvaka dr. Antuna Starčevića, dr. Davida Starčevića, Frana Folnegovića, dr. Grge Tuškana, Milana Pavlovića dr. Jakova Radošević, bar. Gjure Rukavine, Erasma Barčida, Makse Lončarevića, Ivana Šimeka, dr. Hinka Hinkovića, Eugena Kumičića, Dragutina Pisačića, Andrije Valušnika, dr. Frana Pilepića, dr. Josipa Ivandije, Jovana Radića, dr. A. Bakarčića, Vjekoslava Lisičkarda, Josipa Gržanića, Frana Povelaka, bivših zastupnika Steve Kuluzovića, Mije Tkalčića i Ladislava Krajača.*

Slika je izašla, te se dobije uz cienu od komada po 1 for. 50 nvč. 4—10

Osim toga izdao sam sliku, gdje se nalaze gg. dr. David Starčević i Josip Gržanić zajedno, i to u formatu za zid po 2 fr. 50 n., boudoir-format po 1 for. a u formatu posjetnica po 30 novč.

Nadaje imadem u provelikoj zalihi slike sve gore spomenute gg. zastupnika svakoga pojedince u raznih formatih po 5 nvč., 30 nvč., po 1 for. i po 2 for. 50 nvč., kako je to odavna već poznato.

Naručiti se može u svakoj množini, te se svaka naručba u što skorijo vrijeme ovršava.

Sva pisma i naručbe u tom smislu, molim, da se uprave jedino na mene.

Podružnica u Trstu c. kr. povl.

austrijskog vjerosijskog zavoda

za trgovinu i obrt.

Novci za ukamaćenje

u bankah uz
4-dnevni odkaz $2\frac{1}{4}$%
8-dnevni odkaz $3\frac{1}{4}$%
30-dnevni odkaz $3\frac{1}{4}$%
u napoleondorih uz
30-dnevni odkaz $2\frac{1}{2}$%
3-mjesečni odkaz 3 %
6-mjesečni odkaz $3\frac{1}{2}$%

Okrugni odjel

u bankah $2\frac{1}{2}$% kamate na svaku svotu a u napoleondorih bez kamatah.

Naputnice

na Beč, Prag, Poštu, Brno, Tropavu, Lavov i Rieku, nadalje Zagreb, Arad, Grac, Hermanstadt, Innsbruck, Olmovac, Ljubljana, Salcburg bez troškovah.

Kupuje i prodaje

od dovinah, efektah, takodjer unovčanje kuponah uz $\frac{1}{2}$% provizije.

Prodijam

na varranta, uvjeti na sporazumljenja uz otvor kredita u Londonu ili Parizu $\frac{1}{2}$% provizije za 3 mjeseca.

Na efekta, $5\frac{1}{2}$% godišnjih kamatah do iznosa od fr. 1000 i na povećje iznosa glasom posebnoga sporazumljenja.

U Trstu 1. oktobra 1884. 52—5

ROOB COCCOLA

poseban

c. k. priv. in odlikovane tovarne

ROMANA VLAHOVA

V SIBENIKU.

Podružnica v Trstu: Via S. Lazzaro I-B

Prijeten, krepčajen liker, odlikovan se zlatimi kolajnami in diplomami na razstavah v Skradinu, Napolju, Trstu, Sv. Vidu, Lincu, na Dunaju, v Kalkuti itd.

Ta iz jagod Juniperus communis in dič-ih željišć napravljeni liker je prijetnega okusa.

Jako pospešuje prebavljenje in se rabi z dobrim uspehom za krepčanje oslabelih moći, ker je dokazan njega zdravilni upliv na živce, možgane in na hrbtenco.

Prodaja na debelo „preskrbujeje moje biše v Sibeniku in v Trstu.

Prodaja na drobno v vseh kavarnah, prodajalnicah likerjev in sladčičarijah.

Nepokvarjeni pravi liker se pozna po steklenici, v kateroj je vtisnena firma, potem po zamahi z grbom in po malem ovitku z autografovano firmo **Romano Vlahov.** 48—22

Nova

ekonomička krojačnica

Corso br. 26 p. I. 48—47

Odjela od samo vune po laganj mjere.

Odjela cheviot od f. 12 dalje.

Gornji kaputi od for. 10—18.

U velikom izboru

odjela fantazije

polag cienah, koje se neboje konkurence.

Takodjer na obroke.

Takodjer na obroke

Takodjer na obroke

SUKNO ZA ODIELA

od trajne ovčje vune za čovjeka srednje veličine:

9·10 metra za odielo { za fr. 4·96 iz dobre vune; « « 8·— « bolje «; « « 10·— « fine «; « « 13·40 « prav fine «

poruvlena iz najfinije volne v najnovejših barvah najnovejše za **suknena obiačila za gospo, meter f. 2.**

Crni krzni primoraton iz čiste volne za **zimni paletot za dame, meter f. 4.**

Potne plaše po f. 4, 5, 6 do f. 12, jedan.

Zelo lepa obiačila, hlače, vrhne sukuje, tkanina za sukuje in dežne plaše (tüffi), rušanina, komis, (grok-štajna), cheviota, tricota, sukno za dame in biljare, poruvlena, doskinj priporoča

I. STIKAROFSKY

utemeljeno 1866.

Skladište tvornice v BRNU (Brünn).

Uzori prosti. Ogledoki za gg. krojače **naprosto. Pošiljatve s povzetjem čez f. 10 prosto.**

Imam stalno zalogo sukanja v vrednosti f. 100.000 a. vr. tor se ob sobi uma, da mi v mojih svatovni trgovini mnogo ostankov po 1 do 3 metrov dolnih prodostaja prisiljen nom tudaj brnice zelo znižani tvartijeni ceni razpečavati. Vsak. razumen človek mora razvideti, da se od tako malih kosov nemoreju pošiljati uzori, ker bi od kacih sto moreh prišli kmalu ali ne ostalo, in je toroj zgolja sleparje, ako tvornice za sukno ostaknine prilike oznanjujeju, saj se v tah slučajih prišlini odrezki od celih delov in ne od krajcov; umnen tacega postopanja je razumljiv. 48—49

Nepriatni ostank se zamenjuje ali pa se denar povrne.

Dopisovat se more nemški, magjarski, češki, poljski talijanski in francoski.

Zanimivo za obitelji.

U ulici Via Nuova, kuća Muratti naproti palači Salem nalazi se 48—41

Novi dućan

gdje se prodaju na veliko i malo uz nizke cene košare svakovrsti, četke, motke iz slamo i iz konjske grive, čizmila za noge, sagove; kiete svakovrsti; svježeno platno; tanco za cvietje i za ribe: platno za vezenje, svog uspuna te svakovrstnih predmetah za tapetare.

Prvi ustav 25—

Ekonomička krojačnica

Ivana Batelli-a

Via Barriera vecchia N.ro 6. I. piano.

Sgotavljuju se odjele polag mjere, najvećom brzinom i elegancom, uz najfiniji cieno.

Naručbe se obavlja uz pouzeće

Čudo obrta!

Samo for. 3.75

stoji kod mene od danas jedan izvrstan, regulirani od **sebe svetleći se**

Sat sa nihalom

i koji bije svakog sata i pol sata, sa dva mjedena uteza

sa nihalom u vrlo krasnom, fino poliranom, orahovinu imitirajućim okviru sa krasnim kazalom, koje je c. kr. privilegiranom svietlećom sjajno svieti tako, da se bez svieća odmah vidi koji li je sat. Za slu svietlost pružam

pismenu garanciju

isto tako jamčim za dobrotu sata. — Ja sam jedini izumitelj tih satovah te prodavam iste jedino s tog razloga tako jeftino, budud da ih imadem više stotinah na skladištu a trebam novac. Svaki sat je sa «patentom» pravdijen. Raspošiljanju satovah biva uz poštarsko pouzeće ili uz gotov novac. Dobiva se u tvornici **svietlećih se satovah sa nihalom**

WIEN, III. HINTERE ZOLLAMTSTRASSE N R. 9 **J. H. Rabinovics.** 5

Velika partija ostanakah sagovah

(10—12 metarah) šalje uz pouzeće komad po 3 for. 80 nvč.

L. Storch, u Brnu.

Tvar, koja se nebi dopala, može se zamjeniti. 1—2

Uzorci se šalju badava i franko.

Velika partija odrezakah sukna

(3—4m.), u svih bojah za cielo mužko odjeće, šalje pouzećem po 5 f. odrezak.

L. Storch u Brnu.

Tvar (sukno), koja se nebi dopala, može se zamjeniti.

Uzorci se šalju badava i franko.

LUIGI CADORE

limar zaprisegnut procentelj.

Odlikovan srebrnimi kolajnami na izložbah u Trstu 1868-1871-1882.

Radionica utemeljena godine 1857.

Via Torrente broj 1205-26 — TRST.

Ima na skladišću:

Velik izbor kupaljnih žlebovah, badanjah, i ostalih posudah; strojevah po najnovijem sustavu za ogrijati vodu u badanjih, što se prodaje uz gotov novac kano i uz mjesečne obroke; uz isto pogodbe dajem se na najam. Nadalje imade njorah za tekućine, žito, ulje, petrolej od 4. do 50 lit. baždovane c. k. baždarskim uredom.

Na stalnoj izložbi drži i čuva kupelji na žlieb i drugih limarskih spremah. Suvlšć br. 4 barometra, ozidnje cijevi za ljetne dvoro, bašće, gloriete itd. itd.

48—22 **po najumjereniju cienu.**

Znatne gubitke

koje je pretrpila tvornica Šeljeznog poduzeća „Gedderidge Brothers and Comp." u Londonu usljed pada banke u Glasgovu, prisiliše ročnu tvornicu odustati od daljnih obrt. poduzećah i raspodati za četvrt na tvorničke cene sve predmete provizije, kojih je velik broj i koji bijahu često odlikovani na raznih izložbah. — Podpisani nudja št. obćinstvu

400 postelja željeznih

za odrasle

(koje su priloženoj slici vrlo slične)

izvrstno radjenih a jesu na vrsu u svakoj sobi, za 9—

samih 5 for. komad

prije stajao je for. 32.50

Ove postelje preporučaju se osobito za proljeće i ljeto, budud se uzdrže uvijek čistimi i prednjače u svemu drvenim.

F. BUGANYI

Skladište strojevah u Beču, Landstrasse, Kriegergasse.

Primaju se naručbe i za jedan komad. Naručba se razašilje u najboljem stanju uz gotov novac.

Izdavatelj i odgovorni urednik **M. Mandić.**

Tiskom **V. Dolenca**